

Eesti Konjunkturiinstituut
Estonian Institute of Economic Research

**Pimedate Ööde Filmifestivali
8.11–24.11.2024
majandusliku mõju hinnang**

Tallinn
Jaanuar 2025

Tellijä: MTÜ Pimedate Ööde Filmifestival

Projektgrupi koosseis: Bruno Pulver, Ülo Mattheus

Eesti Konjunkturiinstituut

Tartu mnt 10 19080 Tallinn

Tel 5617 3135

E-post eki@ki.ee

<http://www.ki.ee>

© Eesti Konjunkturiinstituut

Sisukord

Sissejuhatus	4
1. Lühiülevaade Pimedate Ööde Filmifestivalist	5
2. Küllastajate hinnangud PÖFFi ja tehtud kulutuste kohta	7
3. PÖFFi majanduslik mõju	12
Kokkuvõte	14

Sissejuhatus

Eestis toimub igal aastal sadu kultuuriüritusi ning festivale, mis lisaks kohaliku elu rikastamisele ja meelelahutuse pakkumisele omavad mõju ka piirkonna majandusele. Nende ürituste korraldamine tõstab toimumiskoha tuntust, soodustab turismi ja toob otsest kasu piirkonna ettevõtjatele.

Kultuuriürituste majanduslik mõju regioonile on suurem kui sageli esmapilgul osatakse hinnata. Mujal maailmas viimase kolmekümne aasta vältel teostatud uuringud on näidanud, et esmasele mõjule järgneb veel hulk järelmõjusid, mis jäävad kestma peale ürituse toimumist.

Käesolev uuring hindab 8.11–24.11.2024 Tallinnas toimunud Pimedate Ööde Filmifestivali (PÖFF) majanduslikku mõju. PÖFFi ajal toimunud konverentsi Industry@Tallinn kohta on koostatud eraldiseisev mõjuhinnang, antud uuringu raames seda ei käsitleta.

1. Lühülevaade Pimedate Ööde Filmifestivalist

PÖFF:

- Esmakordselt 1997. aastal
- Alates 2014. aastast kuulub A-kategooria filmifestivalide (mida on kokku 15) hulka
- 2024. aastal toimus 8. novembrist kuni 24. novembrini
- 2024. aastal 93 tuhat külastajat, 550 filmi

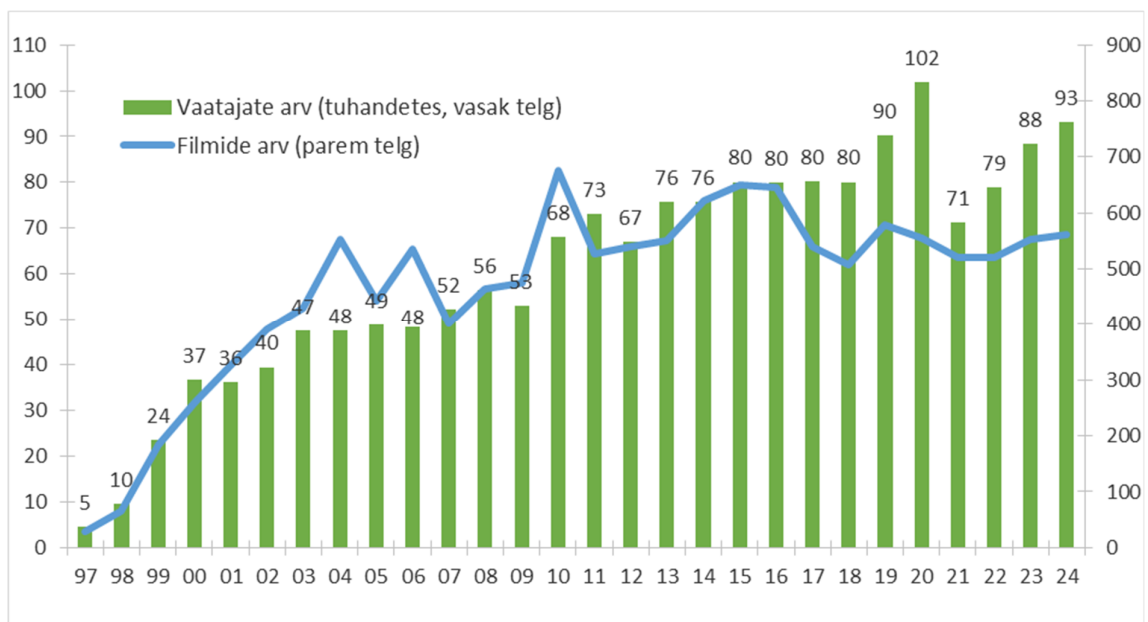
PÖFF on üks Põhja- ja Ida-Euroopa suurimaid filmifestivale. Alates 2014. aastast on PÖFF akrediteeritud FIAPF (*Fédération Internationale des Associations de Producteurs de Films*) poolt kui A-kategooria filmifestival. Lisaks PÖFFile toimuvad A-kategooria filmifestivalid veel 15 riigis, neist tuntumad Berliinis, Veneetsias ja Cannes'is.

2024. aastal linastus Pimedate Ööde Filmifestivalil 247 pikka ja 303 lühikest filmi 81 riigist, toimus 869 seanssi, mida vaatas 93 tuhat inimest, mis on seni suurim vaatajate arv kinosaalides. 2020. aastal oli koroonaeepideemia tõttu võimalik festivali külastada ka veebi vahendusel ja filmivaatajate hinnangu-line arv oli siis 102 tuhat.

Korraldaja andmeil võõrustas festival tänavu 1788 külalist 65 riigist, festivali kajastas 141 ajakirjanikku 24 riigist, sellest kirjutati 4383 artiklis, mis on ilmunud ligemale 70 riigi väljaannetes. Korraldaja hinnangul ulatub meediakajastuse potentsiaalne auditoorium rahvusvahelise meediamonitooringu firma Meltwater andmetel 17,5 miljardi kontaktini.

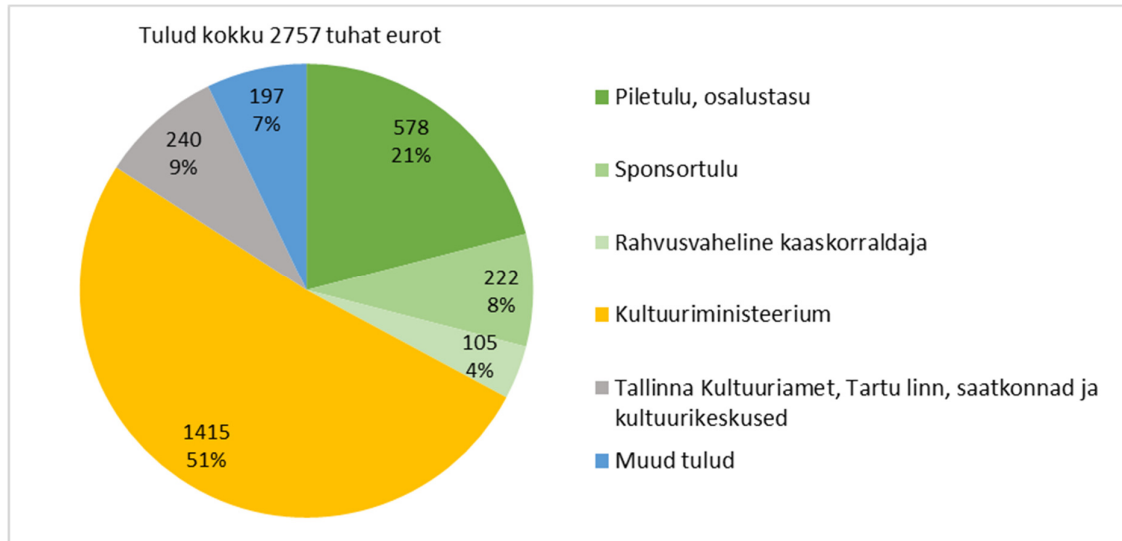
Lisaks Tallinnas ja Tartus näidatavale põhiprogrammile toimusid ka alafestivalid – lühifilmidele PÖFF Shorts ja noorte- ja lastefilmide festival Just Film. Festivaliga samal ajal toimus samuti rahvusvaheline filmitööstusüritus Industry@Tallinn & Baltic, mis korraldaja kinnitusele on kujunenud regiooni kohalike ning ka rahvusvaheliste võtmeisikute kohtumispaiaks ja Eesti filmitööstuse ekspordiplatvormiks.

Joonis 1.1. PÖFFi vaatajate ja filmide arv aastatel 1997–2024

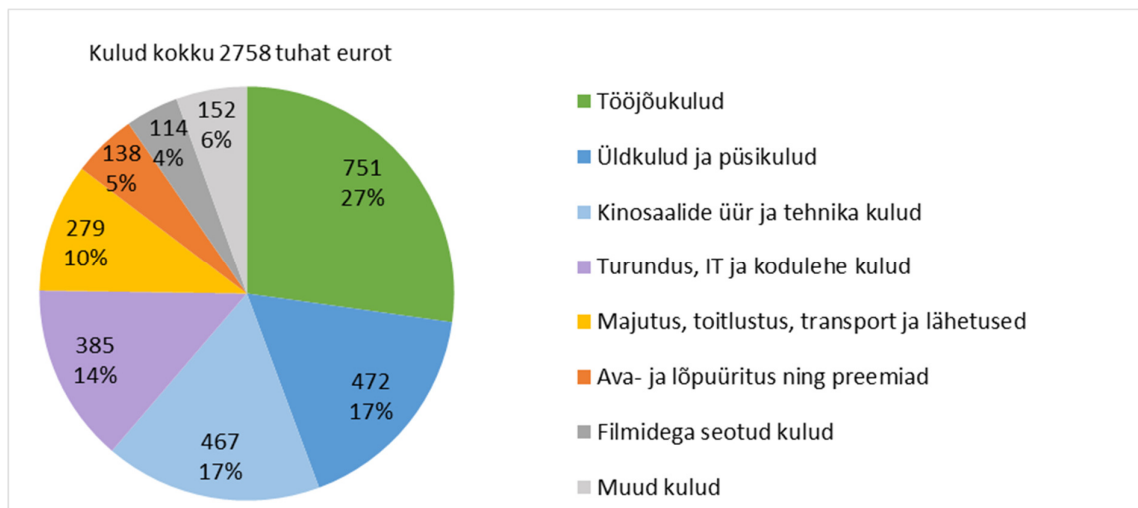

PÖFFi eelarvetulud olid 2024. aastal 2757 tuhat €. Tulust veidi üle poole ehk 1 415 tuhat € (51%) moodustas kultuuriministeeriumi toetus, 578 tuhat € (21%) teeniti piletulu ja osalustasuna, 240 tuhande (9%) ulatuses panustasid Tallinna Kultuuriamet, Tartu linn, saatkonnad ja kultuurikeskused ning 105 tuhande € (5%) ulatuses rahvusvaheline kaaskorraldaja. Muud tulud moodustasid 197 tuhat € (7%) (joonis 1.2).

Joonis 1.2. PÖFFi eelarve tulud 2024. aastal (koos km, tuh €; %)

Joonis 1.3. PÖFFi eelarve kulud 2024. aastal (koos km, tuh €; %)

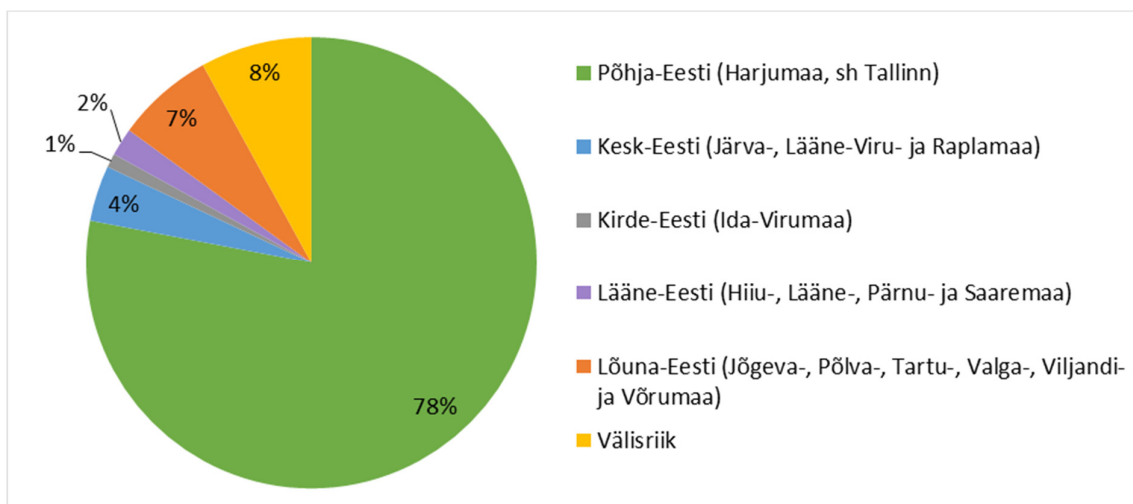
PÖFFi eelarvekulud olid 2024. aastal 2758 tuhat €. Üle neljandiku sellest (27%) ehk 751 tuhat € moodustasid tööjõukulud, üld- ja püsikulud olid 472 tuhat € (17%), kinosaalide üür ning tehnikakulud 467 tuhat € (17%), turundus, IT ja kodulehe kulud 385 tuhat € (14%), majutuse, toitlustuse, transpordi ja lähetusega seotud kulud 279 tuhat € (10%), ava- ja lõpuüritused ning preemiad moodustasid 138 tuhat € (5%), filmidega seotud kulud 114 tuhat € (4%) ja muud kulud 152 tuhat € (6%) (joonis 1.3)

2. Külastajate hinnangud PÖFFi ja tehtud kulutuste kohta

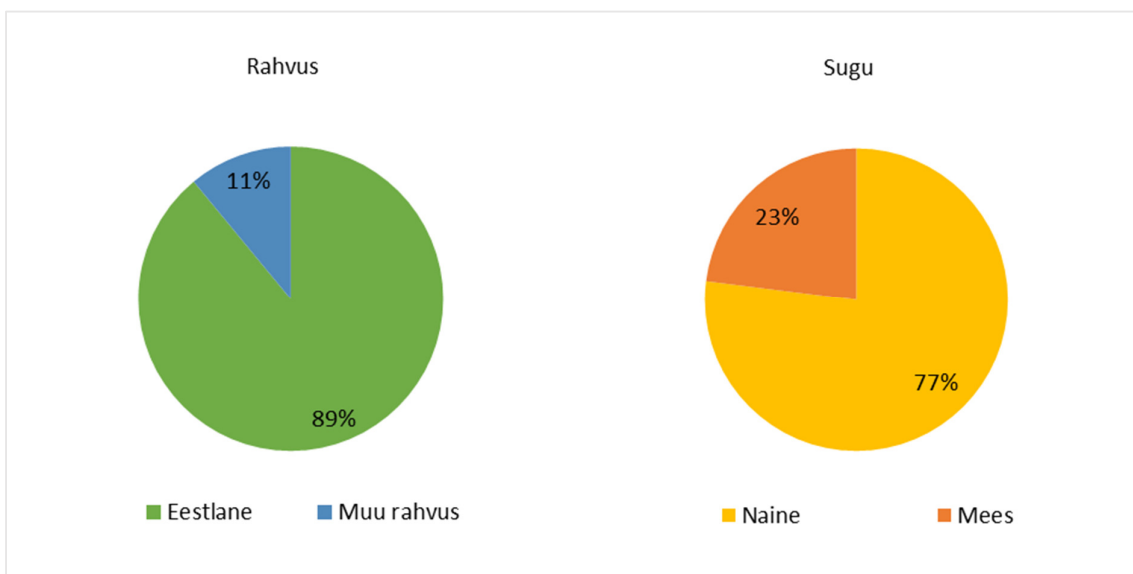
Majandusliku mõju uuringu raames viidi läbi PÖFFi festivalil osalenute ja külastajate internetipõhine küsitlus. Küsitlusankeet oli lisaks eesti keelele tõlgitud ka inglise keelde. Vastamiseks antud perioodi jooksul laekus 294 kvaliteetselt täidetud küsitluslehte.

Küsitlusele vastanutest 92% oli Eestist ja 8% välisriikidest (joonis 2.1). Enam kui kolmveerand (78%) vastanutest olid Harjumaa ja Tallinnast; Kesk-Eestist oli vastanuid 4%, Lääne-Eestist 2%, Kirde-Eestist 1% ning välismaalt 8%. (joonis 2.1). Välisriikide vastanuid oli kokku 13 erinevast riigist.

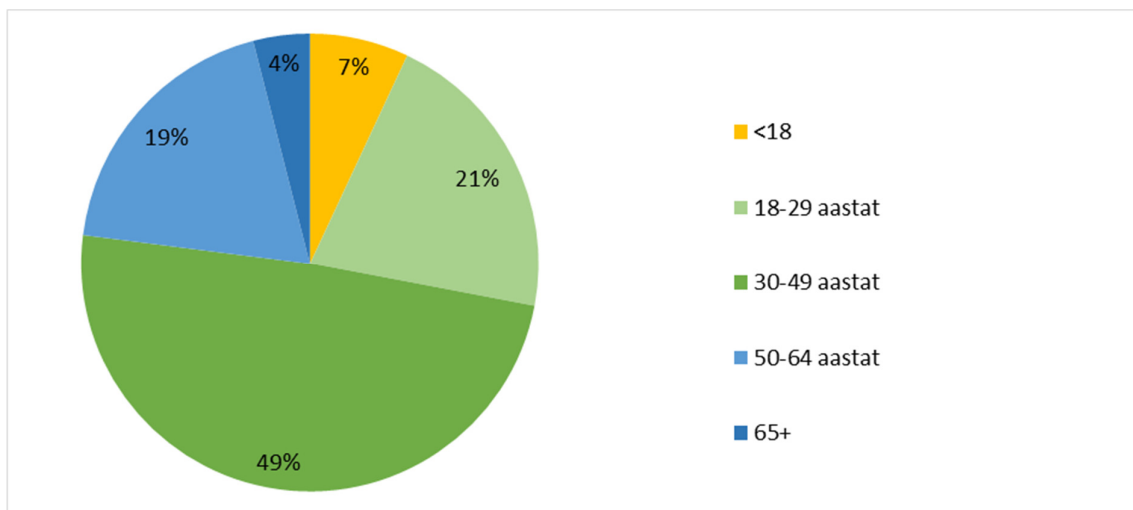
Joonis 2.1. Küsitlusele vastanute peamine elukoht (% vastanutest)

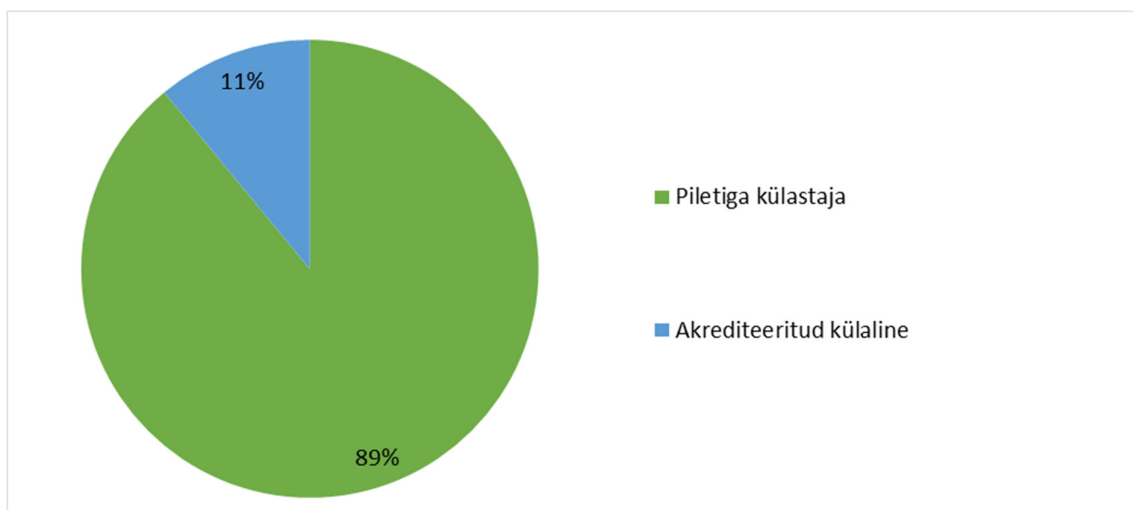
Joonis 2.2. Küsitlusele vastanute rahvus ja sugu (% vastanutest)

Joonis 2.3. Küsitlusele vastanute vanus (% vastanutest)

Joonis 2.4. Piletiga ja akrediteeritud küllastajate osakaalud (% vastanutest)

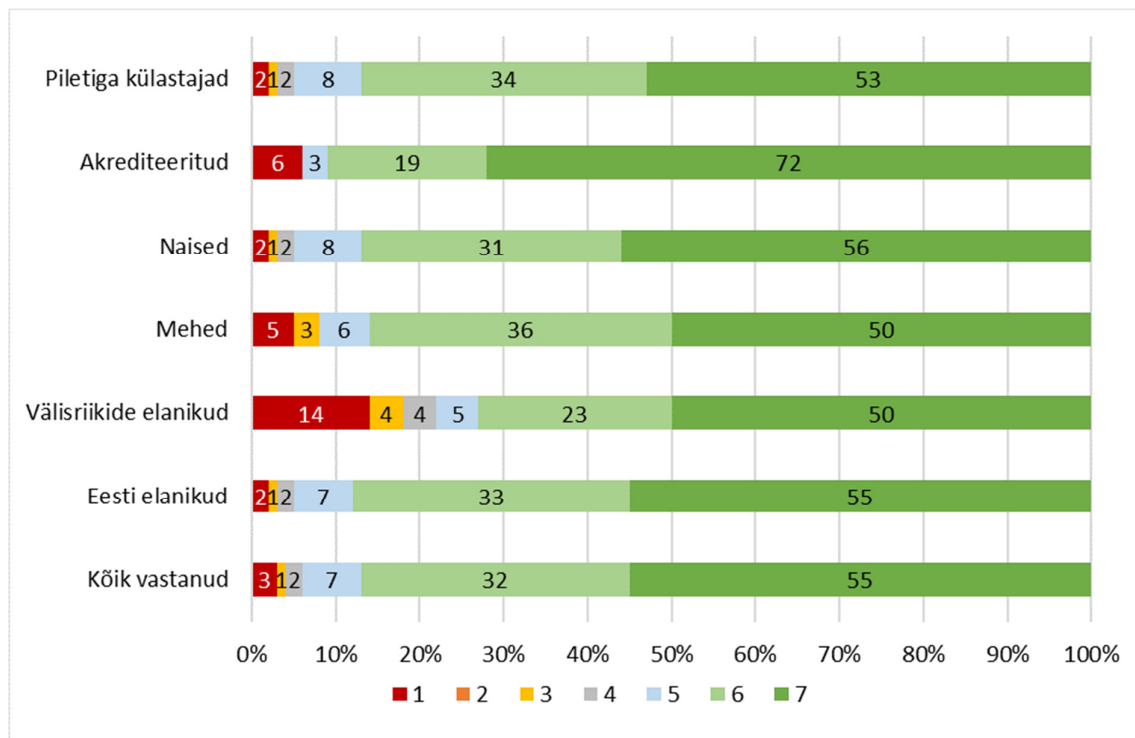

Rahvuse alusel arvestades olid enamus ehk 89% küsitlusele vastanutest eestlased ja 11% muudest rahvustest. Vastanutest 77% olid naised ja 23% mehed (joonis 2.2). Vanuseliselt moodustasid ligi poole (49%) 30-49-aastased, 21% 18-29-aastased, 19% 50-64-aastased, 7% nooremad kui 18-aastased ja 4% 65-aastased ja vanemad vastajad (joonis 2.3). Enamik vastanutest ehk 89% olid piletiga külastajad ja 11% akrediteeritud külalised (joonis 2.4).

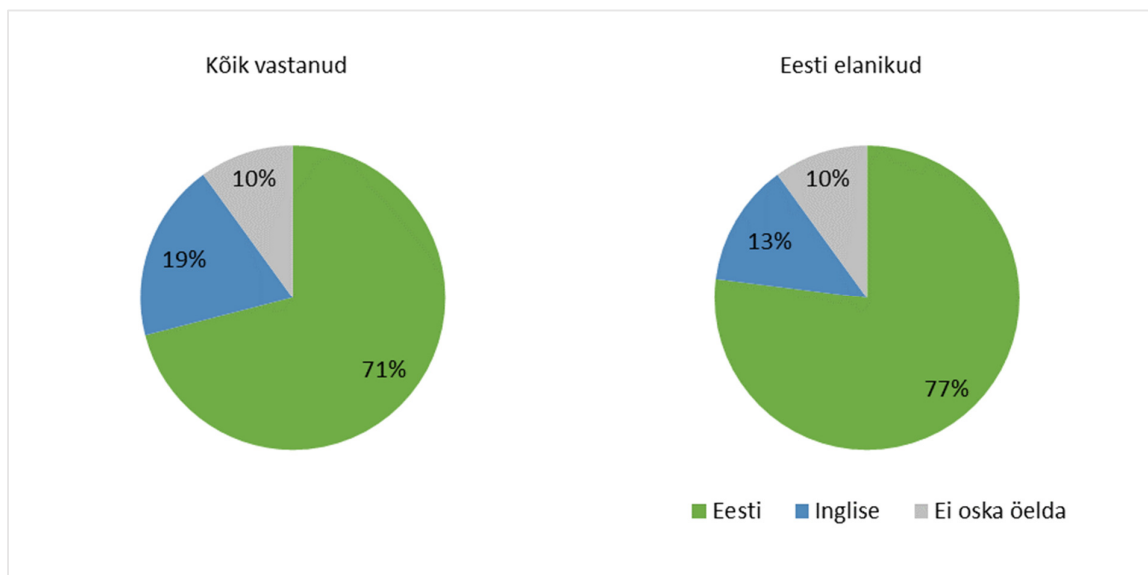
Küsitlusele vastanutel paluti hinnata seitsmeastmelisel skaalal (hinne „1“ näitas, et ei jäädud rahule ja hinne „7“, et jäädi väga rahule), kuivõrd nad jäid 2024. aasta PÖFFiga rahule (joonis 3.5). Keskmiselt hindasid vastajad PÖFFi kõrge 6,3 pallise hindega, seejuures maksimaalse *hinde* 7 andis üle poole (55%), *hinde* 6 märkis ära 32% ja *hinde* 5 7% vastanuist, millega positiivsete vastuste osakaal (*hinded* 5–7) moodustasid kõrge 94%. *Hinde* 4 andis 2% vastanuist, *hinde* 3 1% ja *hinde* 1 3% vastanuist.

Joonis 2.5. Külastajate rahulolu 2024. aasta PÖFFiga (% vastanutest, 7 astmeline skaala, 1– ei jäänud rahule, 7– jäi väga rahule)

Joonis 2.6. Eelistatav subtiitrite keel (% vastanutest)

Küsimusele subtiitrite keeleelistuste osas märkis ligi kolmveerand ehk 71% vastanutest, et eelistab eestikeelseid subtiitreid ja ligi viiendik (19%), et eelistab ingliskeelseid subtiitreid. 10% vastanuist ei osanud oma eelistust öelda (joonis 2.6). Kui vaadelda ainult Eesti elanikest vastajaid, siis neist enam kui kolmveerand (77%) eelistab eestikeelseid subtiitreid ja veidi enam kui kümnendik (13%) ingliskeelseid.

Tabel 2.1. Mitmendat korda respondent külastas PÖFFi (% vastanutest)

Mitmendat korda PÖFFil	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11..14	15..19	20..24	25+
Vastanute osakaal (%)	16	7	12	9	9	4	2	3	0	10	4	8	8	7

Tabel 2.2. Mitut filmiseansi vaatas PÖFFil (% vastanutest)

Vaadatud filmiseansside arv	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11..15	16..20	20+
Vastanute osakaal (%)	10	12	14	11	12	5	3	3	2	5	12	5	6

Külastajatel paluti märkida ka mitmendat korda nad PÖFFi külastavad ja mitut filmiseansi nad jälgisid. Küsitlustulemuste põhjal selgus, et keskmiselt oli külastaja PÖFFil 8,5 korda ja vaatas 2024. aastal keskmiselt 7,4 filmiseansi (2017. aastal 6,4). Vastanutest 16% olid PÖFFil esmakordselt ja 7% olid PÖFFil osalenud 25 või enam korda (tabel 2.1). Vastanutest 14% vaatas PÖFFil kolme filmiseansi ja 6% enam kui 20 seansi (tabel 2.2).

Tabel 2.3. Kulutused seoses PÖFFiga külastuse/filmiseansi kohta (eurodes, keskmiselt inimese kohta,)

Kulutused kululiigi kohta keskmiselt külastuse/filmiseansi kohta	Eesti elanikest külastajad	Välisriikide elanikud
Kinopiletite kulu	6,6	4,0
Toitlustus kinos (snäkid ja joogid)	5,1	3,7
Toitlustus mujal (sh restoranid, baarid, kohvikud jms)	8,4	24,3
Toidu ja jookide ost (kauplusest, kioskist jms)	2,0	8,9
Muude kaupade ost	2,2	9,3
Ühistransport (sõidupiletid)	0,4	1,1
Transport (autorent, sõiduki kulud, mootorikütus, parkimine jms)	2,4	1,8
Majutus (hotellid, motellid, kodumajutus jms)	0,8	28,8
Meelelahutus (peod, kultuuriüritused, muude ürituste piletikulu jms)	4,1	7,8
Muud kulud	3,1	3,5
Kokku	35,1	93,2
Käibemaks	6,3	14,0
Netosumma	28,8	79,2

Küsitlusega uuriti külastajatelt, kui palju raha nad ligikaudselt seoses PÖFFiga kulutasid. Kulude suurust paluti hinnata kümne alaliigi lõikes. Jagades kulud külastajate lõikes nende osaletud kinoseanssidega, saab leida kulud ühe külastuskorra kohta, milleks on arvutuste kohaselt eesti külastajatel 35,1€ (tabel 2.3). Suuremateks kuluartikliteks seansi kohta oli toitlustus mujal (8,4€). Ühe külastuskorra käibemaks oli eesti külastajatel arvestuslikult 6,3€ ja netokulutused 28,8€.

Välisriikide elanikud kulutasid kinoseansi kohta keskmiselt 93,2€. Suuremateks kuluartikliteks seansi kohta olid majutus (28,8€) ja toitlustus mujal (24,3€). Ühe külastuskorra käibemaks oli välisriikide elanikel arvestuslikult 14,0€ ja netokulutused 79,2€.

PÖFFil akrediteeritud Eesti elanikest külaliste kulutuste kohta oli ebapiisavalt andmeid ja nende osas eraldi keskmisi ei arvatud.

Ankeedile vastanuil oli vabas vormis võimalik esitada ka oma ettepanekuid, mis festivalil võiks olla teistmoodi või paremini. Kiidusõnade kõrval toodi välja ka raskusi PÖFFi kavas orienteerumisel, kataloogi puudumist, mõnel juhul ka ebamugavusi piletite soetamisel ja seansside ajaks väliriiete hoiustamisel. Samuti kurdeti filmiheli liigse valjususe üle. Poliitilist tausta arvestades märgiti, et festivalil ei peaks olema Vene ja Palestiina propagandafilme ning filmide all venekeelseid subtiitreid, samas kui eestikeelsed ja ka ingliskeelsed puudusid.

3. PÖFFi majanduslik mõju

2024. aastal oli PÖFFil 1574 osalejat ja 93 tuhat külastust (tabel 3.1). Antud number sisaldab filmide külastajaid, avamise ja lõpetamise külalisi ja PÖFFi eriüritusi (peod, mis olid piletiga), selle numbri sees ei kajastu konverentsi osalejad/külastajad. Külastajaist valdav enamus (97%) ehk 90 tuhat olid Eesti elanikud.

Tabel 3.1. PÖFFi 2024. aasta osalejate ja külastuste arv

	Eesti elanikud	Välisriikide elanikud	Kokku
Riikide arv	1	64	65
Osalejate arv	50	643	693
Meedia esindajate jm akrediteeritute arv	63	68	131
Korraldusega seotud isikute arv	720	30	750
Osalejad kokku	833	741	1574
Külastajate arv	90 044	3000	93 044

Tabel 3.2. Festivali külastajate kogukulutused ja ettevõtlussektorile lisandunud käive (eurodes).

	Eesti täiskasvanud	Eesti noored	Kokku Eesti	Välisriikide elanikud	Kõik kokku
Kinopiletite kulu	488 709	54 822	543 531	11 920	555 451
Toitlustus kinos	375 074	42 075	417 149	11 100	428 249
Toitlustus mujal	617 770	69 300	687 070	72 900	759 970
Toidu ja jookide ost	147 088	16 500	163 588	26 700	190 288
Muude kaupade ost	161 797	18 150	179 947	27 900	207 847
Ühistransport	29 418	3 300	32 718	3 300	36 018
Transport	176 506	19 800	196 306	5 400	201 706
Majutus	58 835	6 600	65 435	86 400	151 835
Meelelahutus	301 530	33 825	335 355	23 400	358 755
Muud kulud	227 986	25 575	253 561	10 500	264 061
Kokku	2 584 713	289 947	2 874 660	279 520	3 154 180
Käibemaks	463 327	51 975	515 302	42 000	557 302
Netosumma	2 121 386	237 972	2 359 358	237 520	2 596 878

PÖFFi majandusliku mõju arvutamiseks leitakse festivali külastajate ürituse käigus tehtud kulude summa ja ettevõtlussektorile lisandunud käive. Festivali külastajate tehtud kulude leidmiseks korrutatakse külastuste arv külastuse keskmise kuluga filmiseansi kohta, mis on toodud tabelis 2.3. Eesti elanikest külastajatest 73 554 olid täiskasvanud ja 16 500 noored, kelle puhul eeldati, et nende keskmised kulud on 50% täiskasvanute omadest.

PÖFFi festivali külastajate kulutused olid hinnanguliselt 3,2 mln €, millelt tasuti arvestuslikult käibemaksu 557 tuh € ja ettevõtlussektorile lisandus käivet 2,6 mln € (tabel 3.2). Festivali külastajate kulutustest suurema osa, ehk 2,9 mln € andsid eesti elanike kulutused. Välisriikide elanike kulutused ulatusid hinnanguliselt 280 tuh euroni.

PÖFFi kogumõju on suurem kui selle otsene majanduslik mõju, avaldades kinokülastajate maitse-eelistuste kujundamisel, kohaliku filmisektori rahvusvaheliste kontaktide ja tuntuse suurendamisel ning Eestile positiivse kuvandi loomisel.

Kokkuvõte

Käesolev uuring hindab 8.11–24.11.2024 Tallinnas toimunud Pimedate Ööde Filmifestivali (PÖFF) majanduslikku mõju. PÖFFi ajal toimunud konverentsi Industry@Tallinn kohta on koostatud eraldiseisev mõjuhinnang, antud uuringu raames seda ei käsitleta.

PÖFF on üks Põhja- ja Ida-Euroopa suurimaid filmifestivale. Alates 2014. aastast on PÖFF akrediteeritud FIAPF (*Fédération Internationale des Associations de Producteurs de Films*) poolt kui A-kategooria filmifestival. Lisaks PÖFFile toimuvad A-kategooria filmifestivalid veel 15 riigis, neist tuntumad Berliinis, Veneetsias ja Cannes'is. 2024. aastal linastus Pimedate Ööde Filmifestivalil 247 pikka ja 303 lühikest filmi 81 riigist, toimus 869 seanssi, mida vaatas 93 tuhat inimest, mis on seni suurim vaatajate arv kinosaalides.

Majandusliku mõju uuringu raames viidi läbi PÖFFi festivalil osalenute ja küllastajate internetipõhine küsitlus. Küsitlusele vastanutest 92% oli Eestist ja 8% välisriikidest. Enam kui kolmveerand (78%) vastanutest olid Harjumaa ja Tallinnast. Välisriikide vastanuid oli kokku 13 erinevast riigist.

Rahvuse alusel arvestades olid enamus ehk 89% küsitlusele vastanutest eestlased. Vastanutest 77% olid naised ja 23% mehed. Vanuseliselt moodustasid ligi poole (49%) 30-49-aastased. Enamik vastanutest ehk 89% olid piletiga küllastajad.

Keskmiselt hindasid vastajad PÖFFi kõrge 6,3 pallise hindegaga, seejuures maksimaalse *hinde 7* andis üle poole (55%), *hinde 6* märkis ära 32% ja *hinde 5* 7% vastanuist, millega positiivsete vastuste osakaal (*hinded 5–7*) moodustasid kõrge 94%.

PÖFFi festivali küllastajate kulutused olid hinnanguliselt 3,2 mln €, millelt tasuti arvestuslikult käibemaksu 557 tuh € ja ettevõtlussektorile lisandus käivet 2,6 mln €. Festivali küllastajate kulutustest suurema osa, ehk 2,9 mln € andsid eesti elanike kulutused.

PÖFFi kogumõju on suurem kui selle otsene majanduslik mõju, avaldades kinoküllastajate maitse-eelistuste kujundamisel, kooliõpilaste harimises läbi Just Filmi, kohaliku filmisektori rahvusvaheliste kontaktide ja tuntuse suurendamisel ning Eestile positiivse kuvandi loomisel.